

Dosarul nr. 2rc-28/2023
2-22120814-01-2rc-22032023

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: E. Ciubotaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrimatco-Service” împotriva SRL „Eurocomserv” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 04 ianuarie 2023 și încheierii din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La data de 16 august 2022, SRL „Agrimatco-Service” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eurocomserv” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoria Orhei, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrimatco-Service”. S-a încasat de la SRL „Eurocomserv” în beneficiul SRL „Agrimatco-Service” suma de 1 182 950 lei, cu titlu de datorie, suma de 127 962 lei, dobândă de întârziere, suma de 39 327 lei, cuantumul taxei de stat achitată la depunerea acțiunii civile în judecată, și suma de 2 120 lei, cheltuieli de punere în executare a actelor judecătorești.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 28 noiembrie 2022, SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei, a declarat apel nemotivat (f. d. 53).

La 05 decembrie 2022, SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând scutirea de la plata taxei de stat (f. d. 54-55).

Prin încheierea din 04 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de SRL „Eurocomserv” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL

„Eurocomserv” și s-a acordat termen de 20 zile, din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat, în mărime de 29 495,50 lei.

Prin încheierea din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de SRL „Eurocomserv” din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea din 04 ianuarie 2023.

La 15 martie 2023, SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei, a declarat recurs împotriva încheierilor din 04 ianuarie și 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierilor contestate, cu dispunerea scutirii SRL „Eurocomserv” de la achitarea taxei de stat pentru depunerea apelului, și restituirea cauzei spre judecare în fond a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că SRL „Eurocomserv” nu are nici o activitate, nu dispune de mijloace bănești, deoarece pe conturile deținute sunt aplicate sechestre. Respectiv, SRL „Eurocomserv” nu are posibilitate de a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel.

Susține că, prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat și restituirea apelului, i se îngreădește dreptul de acces la justiție, fapt ce reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată, la 01 martie 2023, astfel, recursul declarat la 15 martie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 28 noiembrie 2022, SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, și fără plata taxei de stat. Ulterior, la 05 decembrie 2022, a depus, repetat, cerere de apel nemotivată, solicitând suplimentar scutirea de la plata taxei de stat, la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 04 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de SRL „Eurocomserv” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, cu acordarea unui termen de 20 zile, din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat, în mărime de 29 495,5 lei.

Încheierea a fost recepționată de avocatul Șteliman Serghei, la data de 08 februarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 74).

În termenul indicat de instanța de apel, SRL „Eurocomserv”, reprezentantă de avocat, nu a prezentat cererea de apel motivată și nici dovada achitării taxei de stat.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Astfel, prin încheierea din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de SRL „Eurocomserv” din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea din 04 ianuarie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează, că prin încheierea din 04 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, SRL „Eurocomserv” a fost preîntâmpinată despre efectele neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, și anume, posibilitatea restituirii cererii de apel.

Completul de judecată constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul SRL „Eurocomserv” nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel - nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Instanța de recurs menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului referitor la faptul că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, juridică este scutită de către instanța judecătorească de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și în articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat, conform căreia, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele juridice.

Din conținutul normelor de drept citate se conchide că, în dependență de situația materială a justițiabililor și în baza unor probe verosimile, instanța de judecată poate să decidă scutirea plății taxei de stat pentru efectuarea unui act de procedură.

În acest sens, persoana juridică, solicitând scutirea de plata taxei de stat, urmează să argumenteze solicitarea și să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente în acest sens.

În cadrul aprecierii situației materiale se ia în considerare: mijloacele financiare de pe conturile bancare, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei,

valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

În calitate de probă pot servi: informația de la Serviciul Fiscal de Stat privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la IP „Agenția Servicii Publice” privind imobilele deținute, informația privind mijloacele de transport pe care le are în proprietate, etc..

Din materialele cauzei civile, Completul de judecată atestă că solicitând scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, SRL „Eurocomserv”, reprezentantă de avocatul Șteliman Serghei, nu a motivat cererea și nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar confirma situația materială dificilă și imposibilitatea achitării taxei de stat. Or, o concluzie obiectivă a situației materiale precare, nu poate fi luată în lipsa argumentelor și prezentării probelor în acest sens.

Respectiv, instanța de apel întemeiat a concluzionat despre nerespectarea de către apelant a obligației legale de a argumenta și prezenta probe ce ar dovedi incapacitatea de plată.

În context, argumentele invocate de SRL „Eurocomserv” cu privire la faptul că este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, pe motiv că nu dispune de mijloace financiare, fără a prezenta probe privind inexistența mijloacelor financiare sau alte înscrisuri care ar permite instanței să evalueze, în ansamblu, starea financiară a persoanei juridice, urmează a fi calificate ca declarative, fără suport probatoriu.

Prin urmare, Completul de judecată concluzionează că, instanța de apel întemeiat a concluzionat că apelantul nu a adus nici un argument în confirmarea situației materiale dificile invocate și respectiv în justificarea solicitării scutirii de la plata taxei de stat, iar în consecință nu întrunește temeiurile stabilite de lege pentru scutirea acestuia de la plata taxei de stat.

La fel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că prin restituirea apelului i-a fost îngădit accesul la justiție. Prin restituirea cererii de apel, recurentului nu i s-a îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, a reiterat că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder împotriva Regatului Unit §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane împotriva Regatului Unit, 28 mai 1985*). Acesta poate fi supus limitărilor, or, art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop, inclusiv prin obligarea participanților să achite taxă de stat pentru examinarea cauzelor lor în instanțele judecătorești naționale.

În consecință, Completul de judecată relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale, iar soluțiile adoptate de către instanța de apel, inițial, prin a nu da curs cererii de apel, ulterior, prin restituirea cererii de apel, în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul declarat de SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei, și de a menține încheierile din 04 ianuarie 2023 și 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de SRL „Eurocomserv”, reprezentată de avocatul Șteliman Serghei.

Se mențin încheierile din 04 ianuarie 2023 și din 01 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Agrimatco-Service” împotriva SRL „Eurocomserv” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos